

Asia: VN/35738/2024

Lausuntopyyntö metsätalouden kannustejärjestelmän muuttamista koskevista laki- ja asetusluonnoksista

Kommentit hallituksen esityksen muutosehdotuksista

Yleinen lausuntonne kokeiluhankkeiden tuista

Tulosperusteisten tukien liittäminen metsätalouden määräaikaiseen kannustejärjestelmään edistää biodiversiteetti-, ilmasto- ja muiden ympäristötavoitteiden saavuttamista kustannustehokkaalla tavalla. Uusien tukien arvioinnissa on perusteltua kysyä, kohdentuvatko ne yhteiskunnan tavoittelemien ympäristöhyötyjen näkökulmasta tarkoituksenmukaisesti eli myönnettäisiinkö tukia toimiin, joilla on osoitettu saavutettavan esimerkiksi biodiversiteettiä tai merkittäviä päästövähennyksiä ja hiilinielulisäyksiä maankäyttösektorilla.

Ilmastopaneeli tarkastelee tässä lausunnossaan näitä laki- ja asetusluonnoksia ilmastonmuutoksen hillinnän ja siihen sopeutumisen näkökulmasta. Tulosperusteisilla tuilla voidaan edistää ja vauhdittaa metsien hiilinielun vahvistumista ja hillitä maaperän päästöjä, mutta kaikilla muutosesityksen toimilla ei saavuteta ilmastohyötyjä.

- Taimikoiden ja nuorten metsien lehtipuuosuuden lisäämisellä ei vahvisteta metsien hiilinielua eikä vähennetä maaperän kasvihuonekaasupäästöjä, mutta lehtipuuosuuden lisääminen voi parantaa metsien ilmastonmuutokseen sopeutumiskykyä.

- Lehtojen luonnonhoidolla turvataan lehtojen ominaispiirteiden ja lajiston säilymistä, mutta sillä ei tavoitella eikä saavuteta metsien hiilivaraston kasvua. Vaikutukset metsien kasvihuonekaasutaseisiin ovat ilmaston kannalta negatiivisia, mutta toteutuksen pinta-ala tulee olemaan niin pieni, ettei sillä ole merkittävää vaikutusta Suomen metsien hiilinieluun.

- Runsaspuustoisten suojavyyöhykkeiden jättämisellä ja niissä lahopuujatkumon turvaamisella on positiivinen vaikutus metsien hiilivaraston kasvuun ja toimenpiteellä voidaan hillitä maaperän hiilivaraston pienenemistä.

- Soiden ennallistamista tukemalla voidaan saavuttaa päästövähennyksiä erityisesti, jos puustoiset suot säilytetään puustoisina.

Ilmastopaneeli kiinnittää huomiota esityksestä puuttuviin merkittäviin toimiin. Metsänomistajat voisivat tuottaa kustannustehokkaasti Suomen ilmastotavoitteiden mukaisia mittavia kasvihuonekaasupäästövähennyksiä tai metsien hiilivaraston kasvua, jos tukia suunnattaisiin vaikuttavimpiin toimiin. Ilmastopaneeli on arvioinut (1), että hakkuutason kohtuullistaminen ja muut metsiin ja metsänhoitoon kohdistuvat toimet vahvistaisivat metsämaan hiilinielua noin 27 Mt CO₂-ekv. (jatkossa Mt) verrattuna vuoteen 2023. Muutoksen aikaansaaminen edellyttää maankäyttösektorin päästövähennysmahdollisuuksien, nielua vahvistavien toimien ja ohjauskeinojen käyttöönottoa viipymättä.

Tulosperusteisilla tuilla voitaisiin ohjata kiertoajan pidentämiseen ja metsien kasvattamiseen täystiheinä, joilla on arvioitu saavutettavan yhteensä 7,4 Mt suuruinen lisäys hiilinieluihin vuoteen 2035 mennessä. Säästöpuumäärän kaksinkertaistamisella voitaisiin saavuttaa 1,3 Mt nielulisäys ja siirtymällä runsasravinteisissa kuusivaltaisissa korvissa jatkuvapeitteiseen kasvatukseen kasvaisi Suomen metsien hiilinielu 1 Mt vuoteen 2035 mennessä. Jättämällä nämä metsien hiilinielun ja kasvihuonekaasutaseiden kannalta keskeiset toimet tulosperusteisten tukien ulkopuolelle lakimuutosehdotuksella on hyvin vähäinen vaikutus Suomen ilmastotavoitteiden toteutumiseen.

(1) Suomen ilmastopaneeli 2025. Suomen hiilineutraalispolku – Arvio hiilineutraaliuden saavuttamisesta ja sen keinoista. Suomen ilmastopaneelin julkaisu 1/2025.

Muu palautteenne seuraavista asioista

Taimikon ja nuoren metsän hoito (13 §)

-

Suojavyöhykkeen jättäminen (23 b §)

-

Suon ennallistaminen (23 c §)

-

Lehdon luonnonhoito (23 d §)

-

Tarjouskilpailumenettelyn toimivuus (11 a §, 25 a-d §)

-

Hoito- ja kunnossapitovelvoite (40 §)

-

Muut muutokset (lakiehdotus 5 §, 8 §, 10 §, 16 a §, 23 a §, 33 §, 35 §, 46 §)

-

Eesityksen vaikutukset

Miten arvioitte esityksen vaikutuksia (HE-luonnoksen perusteluiden luku 4.2)?

-

Muut huomiot

Muita huomioita

-

Kommentit valtioneuvoston asetuksen muutosehdotuksista

Taimikon ja nuoren metsän hoidon tuen määrä (8 §)

-

Kokeiluhankkeiden tukiehdot

Taimikon ja nuoren metsän hoitokäsittelyn jälkeinen lehtipuun osuus (7 a §)

-

Suojavyöhyke (30 b §)

-

Ennallistettava suo (30 d §)

-

Lehdon luonnonhoidon kohde (30 f §)

-

Kokeiluhankkeiden valintaperusteet

Suojavyöhykkeen jättäminen (30 c § ja liite 1)

-

Suon ennallistaminen (30 e § ja liite 2)

-

Lehdon luonnonhoito (30 g § ja liite 3 ja 4)

-

Kokeiluhankkeiden tuloksen saavuttamisen pisteytys

Suon ennallistaminen (30 h § ja liite 5)

-

Lehdon luonnonhoito (30 h § ja liite 6)

-

Asetuksen vaikutukset

Miten arvioitte asetuksen pääasiallisia vaikutuksia (luku 4)?

-

Muut huomiot

Muita huomioita

-

Kommentit maa- ja metsätalousministeriön asetuksen muutosehdotuksista

Hakemuksella ilmoitettavat tiedot (2 §, 3 §, 4 §, 5 §, 6 §)

-

Toteuttamissuunnitelma (7 §, 13 a §, 13 b §)

-

Toteutusilmoituksella ilmoitettavat tiedot (14 §, 15 §, 21 a-d §)

-

Muut huomiot

Muita huomioita

-

Toiviainen Anni
Suomen ilmastopaneeli - Raisa Mäkipää